

Psalmus

ocio: in negocio: in domo: in lecto: in coni-
uio: in colloquio: in deambulatione visi-
tet vta corda: vbi nos sum? **V**leiat imber
dei: et fructificet qd ibi seminatum est: et vbi
no sum? nos et securi qescim? aut aliud agi-
mus: deus dat incrementum semib? sparsi-
mus: vt attendentes postea bonos mores
vros etiam de fructu gaudeam?. **Q**uin dñs
dabit suavitatem: et terra nostra dabit fructum
suu. **J**usticia an ea pbit: et ponet
in via gressus suos. **J**usticia illa est q
est in pfectio pctoruz: veritas enim ipa e. **J**u-
stus enim debes esse in te: vt punias te: ipsa
pma est hois iusticia vt punias te malu: et
faciet te deus bonu. **Q**uis ergo ipa est prima
hois iusticia: ipa fit via deo: vt veniat ad
te de?: ibi illi fac viam in confessione pctoruz.
Prodeor Jobes cu baptizaret in aqua pnie: et
vellet ad se venire penitentes de suis pori-
bus factis: dicebat hoc: **P**arate viam dño:
rectas facite semitas eius. **P**lacebas tibi
in peccatis tuis o ho: displiceat tibi quod
eras: vt possis esse qd no eras. **P**arate viam
dño: pcedat ista iusticia vt pfitearis pecca-
ta. **V**eniet ille et visitabit te: qz ponet i via
gressus suos. **E**st enim iam vbi ponat gress?
suos: est vbi ad te veniat. **A**n ait ergo pfit-
teris peccata: intercluseras ad te viam dei:
no erat qua ad te veniret: **L**ostere vitam:
et apis viam: et veniet christus: et ponet in via
gressus suos: vt te isomet vestigis suis.

Expliit Tractatus de ps. LXXXIII
Incipit Tractatus de ps. LXXXV.

Nellu maius donu pstatre de pos-
set hoibus: qz vt vbu suu p qd co-
didit omnia saceret ill caput: et illos
et tanqz mebra coaptaret: vt ess filius dei
et filius hois: et unus deus cu pte: un ho
cum hoibus: **V**lt et qn loquimur ad deum
depantes: no inde filiu sepemus: et quan-
do pcat corpus filii: no a se separat caput
suu: sitqz unus ipse salvator corporis sui do-
min? n? Jesus christus filius dei: q et oret
p nobis: et oret in nobis: et oretur a nobis.
Orat p nobis: vt sacerdos n?: **O**rat i no-
bis vt caput nostru: **O**rat a nobis: vt de?
n?: **A**gnoscamus ergo in illo voces nras: et
voices ei in nob. **N**eque cu aliqd d: de dno
nro Jesu christo marie in prophetia qd pti-
neat velut ad quandam humilitatem indignaz
deo: dubitem illi ea tribuere q non dubi-
tauit se nob adiungere. **E**i qppa fuit vniuer-
sa creatura: qz p ipm facta e vniuersa crea-
tura. **E**pitcrea cu eius sublimitatem diu-

LXXXV

nitatemq intuemur: qn audim?: In princi-
pio erat vbum: et verbu erat apud deu: et
deus erat verbum: b erat in principio apud
deu: omnia q ipm facta sunt: et sine ipso facta
est nihil: intuentes banc excelsam et super-
eminensimam: et excedentem oia creaturarum
sublimia diuinitatem filii dei: **A**udim? etiaz
in aliquo parte scripturarum velut gemete: orationem:
confitentem: et dubitam ei tribuere ver-
ba b: ex eo q cogitatio nostra de receti ei? co-
templatione q erat in divinitate: pigrescit
descendere ad eius humilitatem: et tanqz fa-
ciat illi iniuriu: si ei? vba in hoie agnoscat:
ad quem verba dirigebat: cu deu depcare
tur. **H**eret pleriqz et conat mutare senten-
tiaz: et no ei occurrit in scripture: nisi q ad
ipm recurrat: et ab illo deviare non sinat.
Expgiscat ergo et euiglet i fide sua: et videat
qr ille quem pteplabat paulo in forma
dei: formam sui accepit in similitudine ho-
minu factus est: et habitu inuentus ut ho: hu-
miliauit se factus obediens usq ad mortem.
Et vba psalmi voluit esse sua in cruce pen-
dens et dicens: **B**e me de me: vt quid
me dereliquisti: **O**rat ergo in forma dei: orat
in forma sui: ibi creator: b creatus: creatu-
ra mutandam non mutatus assumens: et se
cum nos faciens vnu hominem: caput et cor-
pus. **O**ramus ergo ad illu: q illu: in illo: et di-
cimus cu illo: et dicit nobiscum. **D**icim? cu
illo: dicit in nobis psalmi hui orationem:
Qui intitulat. **O**ratio David: qr dñs
n? fm carnem filius David: fm vo diuini-
tatem dñs David: et creator David. **E**t
no solu an David: b an Abraam: et quo da-
uid: b ante Adam ex quo oes hoies: sed et
an celu et terru: in quo ois creature e. **N**eo
ergo cum audit b vba: dicat: no christus dic:
aut rursus dicat: non ego dico: immo si se in
christi corpe agnoscat: vtriusq dicit: et chri-
stus dicit: et ego dico. **N**on potes aliqd di-
cere sine illo: et dicit aliquid sine te. **N**onne
habemus in euangelio vbi certe scriptu est.
In principio erat verbu: et vbum erat apud
deu: et deus erat vbu: oia p ipm facta sunt:
Vbi certe habem?: et contristatus est Jesus:
et fatigatus est Jesus: et dormiuit Jesus: et
esuruit et sitiuit Jesus: et orauit et pernocta-
uit in orando Jesus. **P**ernocuit inquit
Jesus: et stabat in orando: et globi sanguis
decurrerant p corpus eius. **Q**uid ostende-
bat qn p corpus orantis globi sanguis di-
stillabant: nisi qz corpus ei? qd est ecclesia:
martyrum sanguine defluebat:

v

Psalmus

LXXXV

In expositio psalmi.
Inclina dñe aure tuam t ex audi me. Ille ex forma serui dic: tu hue i forma dñi tui. Inclinat do mine aurē tuā. Inclinat aurē si tu non eris ceras ceruicē. Humiliato enī appropiat: ab exaltato longe discedit: nisi quem ipse humiliatis exaltauerit. Inclinat ḡ dñis au rem suā ad nos. Ille enī sursum ē: nos de orsum. Ille in altitudine: nos in būlitate: s̄ nō relieti. Ostendit enī dilectionē suam deus in nobis. Et enī cuz adhuc peccato res essem⁹: christus p nobis mortuus est: vir enī inq̄ p iusto q̄s morit⁹. Nam p bono fonsitan q̄s audeat mori. Bñs aut n̄ p im pijs mortuus est. Neq̄ enī merita n̄ra pre cesserat p q̄bus filius dei moreret: s̄ q̄ magis nulla erāt merita: magna erāt misericordia. D̄ certa ḡ q̄s firma pmissione suat iustis vitā suā: q̄ donauit iniustis mortem suam. Inclina dñe aure tuā t exaudi me. Qm̄ egenus t inops ego sum. Ergo nō inclinat aurē ad diuitē: s̄ ad inopem t ege num inclinat aurē: id est ad humilē t cōfidentem: ad indigentē misericordia: nō ad sat ratū t extollentē se t lactantē se: q̄si nihil ei desit: t dicentē: H̄as tibi: q̄r nō sum sicut publicanus iste. Biues enī phariseus iactabat merita sua: inops publicanus cōfitebat pctā sua. Nec sic accipiat s̄res q̄d dixi: ad diuitē non inclinat aurē suā: tāq̄ nō exaudiat deus eos q̄ h̄at aurū t argen tum: t familiā t fundos: si sic forte natūrū: aut cū lucrū rerū humanarū tenēt: tantum meminerunt q̄d ait apls: Precipe diuitib⁹ hui⁹ mūdi nō supbe sage. Qui enī non superbe sapiūt: in deo paupes sunt. Et pauperibus atq̄ inopib⁹ t egenis inclinat au rem suā. Norunt enī spem suā nō esse i au ro t argento: neq̄ in ill⁹ rebus q̄bus ad tē pus circūfluere vident⁹. Sufficit vt diuitie nō illos pdant: vt nou ob sint satis ē: nam pdesse nihil pnt. Plane pdest opus misericordie t in diuite t in paupe. In diuite ex volūtate t ope: in paupe ex sola volūtate. Cum ḡ tal⁹ est cōtemnens in se: q̄cqd est vñ supbia solet inflare: paup dei est: inclinat illi aurē suā: nouit enī cōtribulatū cor eius. Lerte fratres ille paup an ianuā diuitis ulcerosus q̄ lacebat: ab angel⁹ ablatus est in sinū abrae: sic legimus: sic credimus. Biues aut ille q̄ in duebat purpura t brysso: t epulabat quotidie splendide: ablat⁹ ē ad inferos ad tormenta. Nunqđ vere ille

Alia lira
tinops et pau per

p̄ aug merito illius inopie ablatus ē ab an gel: diues asit ille pctō diuitiarū suarū ad tormenta missus est. In illo paupē humili tas intelligit honorificata: in illo diuite su perbia damnata. Brevis pbo q̄r nō diuite: s̄ supbia in illo diuite cruciabat. Lerte ille paup in sinum Abrae sublatus est. Be ip̄o Abraam dicit scriptura: q̄r habebat h̄ plurimū auri t argenti: t diues fuit in fra. Si qui diues est ad tormenta rapit: quomō Abraam pcesserat paupem ut ablatum in sinū suū suscipiet. Sed erat Abraā in diuitiis paupē humili: tremens: t om̄a pcepta obaudiēs. Uſq̄ adeo autes p nihil habe bat illas diuitias: vt iussus a dño filiu suū imolaret: cui fuabat diuitias. Biscite ḡ es se inopes t paupes: siue qui habetis aliqd in isto seculo: siue qui nō habetis. Nam et hoīem mendicū inuenitis supbientē: t ho minez sup abundantem diuitiis inuenitis pfitētē. Resistit de⁹ supbis t holosericatis t pannosis humiliib⁹ aut dat grām: t h̄nti bus aliquā subam huius seculi: t nō habētibus interior inspecto r est de⁹. Ibi appen dit: ibi examinat. Statuā dei nō vides: cogitatio tua in illā leuat. Clidete q̄r meritu exauditiis siue: id est quo exaudieret in eo posuit vt diceret: Qm̄ egen⁹ t inops ego sum. Obsua ne non sis egenus t inops: si nō fueris nō exaudieris. Quicqd ē circa te v̄l in te vñ possis psumere: abiace a te: t tota psumptio tua de⁹ sit. Illius indigens esto: vt ip̄o implearis. Quicqd enī aliud habuerit sine ip̄o lati⁹: inanis eris. **C**u stodi aī amī meaz qm̄ sanctus sum. Hoc v̄o: qm̄ sanct⁹ sum: nescio vtrum potuerit forte ali⁹ dicere nisi ille q̄ sine peccato erat in hoc mūdo: pctōruz oīm nō commissor: s̄ dimissor. Cognoscam⁹ vocē di centis: qm̄ sanctus sum: custodi animam meā: vtiq̄ in illa forma fui quā assumpserat. Ibi enī caro: ibi t aīa. Neq̄ enī vt nō nulli dixerūt: caro sola erat t vñbū: s̄ t caro t aīa t vñbū: t totū hoc vñ⁹ fili⁹ dei: vñ⁹ christus: vñus saluator in forma dei equa lis patri: in forma fui caput ecclie. Ergo qm̄ sanctus sum cū audio: vocē ei⁹ agnoscō: t hic separo meā. Lerte inseparabiliter a corpe suo loquit⁹ cū sic loquit⁹: t audebo ego dicere: qm̄ sanctus sum: Si sanct⁹ tan q̄s sanctificās: t nullo sanctificāte indiges: supbus t mendax: si aut sanct⁹ sanctifica tus: sm̄ id quod dictum est: Sancti estote: qm̄ ego sanct⁹ sum: audeat t corpus cbri

Psalms

sit: audeat et unus ille hoc clamans a finibus
 terre cum capite suo: et sub capite suo dicere
 sanctus sum: accepit enim gratiam sanctitatis:
 gratias baptismi et remissionis peccatorum. Et hec
 quidem fuisse ait apostolus: enumeras multa peccata
 et leuita et gravia et visitata et horribilia: Et hoc
 quidem fuisse: sed abluti estis: si sacrificati estis.
Si ergo sacrificatos dicunt: dicat et unusquisque
 fidelium: sanctus sum. Non est ista superbia elati
 sed confessio non ingrati. Si enim dixeris te sanctum
 esse ex te: superbus es: rursus fidelis in
 christo: et membrum christi: si te dixeris non
 esse sanctum: ingens es. Arguens enim super
 biam apostolus non ait: non habes: sed ait: quid
 enim habes quod non acceperisti? Non arguebas
 quod dicebas te habere quod non habebas: sed quod ex
 te tibi volebas esse quod habebas. Immo et
 habere te agnosce: et ex te nihil habere: ut nec
 superbus sis nec ingratus: dic deo tuo sanctus
 sum: quod sacrificasti me: quod acceperisti: non quia
 habui: quod tu dedisti: sed quod ego merui. Etenim
 ex alio latere incipis iniuriam facere ipso domi
 no nostro Iesu christo. Si enim christiani oes
 et fideles et baptizati in illo: ipsum induerunt:
 sicut apostolus dicit: quotquot in christo bapti
 zati estis christi induistis: si membra sunt sa
 eta corporis eius: et dicunt se sanctos non esse:
 caput ipso faciunt iniuriam: cuius membra sancta
 non sunt. Nam vide ubi sis: et de capite tuo
 dignitate cape. Etenim erat aliquis tenebre:
 nunc autem lux in domino. Fueritis aliqui inquit te
 nebre: sed nunquam tenebre remansistis. Ad hunc il
 luminator veit ut et tenebre remaneret: an
 ut in illo lux fieret. Ergo dicat et unusquisque
 christianus: immo dicat totum corpus chris
 tiani: clamet ubique patiens tribulaciones diuer
 sas: temptationes et scanda innumerabilia:
 dicat. Custodi animam meam: quoniam sanctus sum.
Saluum fac seruum tuum deus meus spera
 tem in te. Ecce ille sanctus non est superbus
 sed sperat in domino. Miserere mihi domine
 quoniam ad te clamaui tota die. Non una
 die: tota die: omnes intellige: ex quo corp
 us christi gemit in pressuris usque in fines seculi:
 quo transierit pressur: gemit iste homo et cla
 mat ad deum: et unusquisque nostrus per portio
 ne habet clamorem suum in toto isto corpe.
Clamasti tu diebus tuis: et transierunt dies
 tui: successit tibi aliis: et clamauit diebus su
 is: et tu hic: ille ibi: alle alibi. Corpus christi
 tota die clamat sibi decedentibus et succedentibus
 membris. Unus homo usque ad fines seculi extensis.
Eadem membra christi clamant: et quidam membra iam in illo requiescent: que

LXXXV

dam modum clamant: quidam vero cum ipsis nos reges
 uerimus clamabunt: et post illa alia clama
 bunt. Totius corporis christi hic attendit vo
 cem dicentis: Ad te clamaui tota die. La
 put autem nostrum ad dexteram patrem interpellat
 per nobis. Alia membra recipit: alia flagellat:
 alia mudat: alia consolat: alia creat: alia vo
 cat: alia reuocat: alia corrigit: alia reinten
 grat. **I**ocunda anima serui tui: quoniam ad
 te dominus aiam meam leuaui. **I**ocunda
 eam: quia ad te leuaui eam. In terra enim
 erat: et in terra amaritudinem sentiebat: ne in
 amaritudine contabesceret: ne omnem tue
 gratie suavitatem amitteret: leuaui eam ad
 te: iocunda eam ad te: iocunda eam apud te.
Solus enim tu es iocunditas: amaritudine
 plenus est mundus. Lerte recte admonet
 membra sua: ut sursum corda habeant. Audi
 autem et faciat: leuent ad celum quod male est in
 terra. Ibi enim non putrescit cor: si leuet ad
 deum. Frumentum si haberet in inferioribus:
 ne putresceret leuares ad superiora. Frumento
 tuo quis mutare locum: et cor permittis in fra
 putrescere? Frumentum leuares in superiora:
 cor leua in celum. Et unde inquis possum: Que
 funes: que machie: que scale opere sunt? Bra
 dus affectus sunt iter tuum: voluntas tua est:
Amendo ascendis: negligendo descendis.
Stetas in terra: in celo es si diligas deum.
Non enim sic leuat cor quod leuat corpus. Cor
 pus ut leuet locum mutat: cor ut leuet volun
 tam mutat. Quoniam ad te dominus animam meam le
 uauit. **Q**uid tu dominus suavis es ac mi
 tis: ideo iocunda. **L**anquam tedium affectus
 ex amaritudine terrenorum indulcari voluit:
 et quesiuit fontem dulcedinis: et in terra non
 inuenit. **Q**uacumque enim se vertebat: scandala:
 tribulationes: timores: temptationes inuen
 iebat. In quo hoie securitas: **B**e quo cer
 tum gaudium! **H**ec de seipso utique: conscientia
 de alio. Aut mali sunt: et necesse est eos
 pati: sed sperare: quod mutari possit. Aut boni
 sunt: et sic eos oportet diligere ut timeamus
 quod possit mutari: ne mali sint. Ibi malitia eo
 rum facit amaritudinem animae: hic sollicitu
 do et timor ne labefactio qui bene ambulat. **Q**uo
 cumque ergo cor se conuertit in terrenis rebus:
 amaritudinem inuenit. Unde dulcescat non
 habet: nisi leuet se ad deum. **Q**oniam tu domine
 suavis et mitis. **Q**uid est mitis? **M**ortas me
 doces pascas me. **V**tere enim fratres mei di
 cam tanquam homo in hominibus et ex hominibus:
 ferat quisque cor suum: et intueat se sine adulera
 tione: et sine palpatio. **N**obilis enim stul

Psalms

tuus: q̄ seipm̄ quisq; palpet atq; seducat. Attendat ḡ t̄ videat q̄ta agnū i corde humano: quemadmodū ip̄e plerūq; oratōes impediant vanis cogitationib⁹: ita vt vix stet cor ad dēū suū: t̄ vult se tenere vt stet: t̄ quodammodo fugit a se: nec inuenit cancellos q̄bus se includat: aut obices q̄sdaz q̄bus retineat auolatiōes suas: t̄ vagos q̄dā motus: sed stet iocundari a deo suo. Vix est vt occurrat talis oratio inf̄ multas oratiōes. Biceret vnuquisq; sibi ptingere: t̄ alteri nō contingere: nisi inuenirem⁹ i scripturis dei David orantē quodā in loco t̄ dicentē: Qm̄ inueni dñe cor meū ut orarem ad te. Inuenire se dixit cor suū: q̄si soleret ab eo fugere: t̄ ille sequi quasi fugitiū: t̄ non posse comprehendere t̄ clamare ad dñm: Qm̄ cor meū derelict me. Itaq; fratres mei attendes qd̄ b̄ ait: Suavis es tu t̄ mitis: video r̄ mibi videre b̄ q̄ ait mitis. Vocunda aīaz fui tui: qm̄ ad te dñe leuaui aīaz meā: qm̄ tu suavis t̄ mihi es: video r̄ mibi videre ad hoc dirisse mitē dēū: q̄ patēt ista n̄a: t̄ expectat tñ a nobis orationē: vt pficiat nos. Et qñ illi eam dederimus: accipit grata t̄ exaudit: nec meminit tantas quas incondite fundim⁹: t̄ accipit vñā quā vix inuenimus. Quis enī ē frēs mei hō cum quo s̄lamicus ei⁹ cepit colloq; t̄ noluerit illi respōdere collocutioni eius: t̄ viderit eū auerti a se: t̄ aliud loq ad alīū: q̄s hoc ferat. Aut si forte interpellas iudicē t̄ p̄stiuas eū loço vt te audiat: t̄ subito cū ad eū loquaris: dimittas eū: t̄ incipias fabulari cū amico tuo q̄si te tolerat. Et tolerat deus tot corda precantū: t̄ diuersas res cogitantiū. Omutto dicere t̄ noxias: omutto dicere aliqui peruersas t̄ iniuricas deo: ip̄as supfluas cogitare iniuria ē eius cum quo loqui ceperas. Oratio tua locutio est ad dēū. Qm̄ legis: deus tibi loquit̄: qm̄ oras deo loqris. Sz qd̄: Desperadūz est de genere būano t̄ dicendū iā ad damnationē p̄tinere oēm hoiez cui surrepit: aliqua cogitatio orāti: t̄ interrupt̄ orationez ip̄i⁹. Si b̄ dixerim⁹ fratres: q̄ spes remaneat nō video. Porro q̄r est aliqua spes ad dēū: q̄r magna est eius misericordia: Bicamus ei: Vocuda aīam fui tui: qm̄ ad te dñe animam meam leuaui. Et quomodo eam leuaui: Quomodo potuit: quomodo tu vires dedisti: quō eā fugientē apprehendere valui. Excedit tibi: quia quotiescūq; aī me stetisti puta dēū dicere: tanta vana t̄ su

LXXXV

perfusa cogitasti: t̄ vix mihi fixam t̄ stabilem orationem fidisti. Quid tu suavis es domine ac mitis. Odit̄ es: toleras me. Ex egritudine defluo cura t̄ stabo: cōfirma et firmus ero. Bonec aut̄ facias: toleras me: quia tu suavis es dñe t̄ mitis. Et multū misericors. Nō enī soli misericors: sed t̄ multū misericors. Abundat enī iniquitas n̄a: t̄ abnndat t̄ tua misericordia. Et multū misericors es. Oibus inuocātib⁹ te. Et qd̄ mittis locis scriptura: q̄r inuocabis: t̄ nō exaudiā eos: certe misericors oibus inuocantib⁹ te: nisi q̄r qdā inuocates: nō ip̄m inuocat̄. Be qui⁹ dēū. Beuz nō inuocauerūt. Inuocant̄: sed nō dēū. Inuocas q̄cqd̄ amas: inuocas q̄cqd̄ in te vocas: inuocas q̄cqd̄ vis vt veniat ad te. Porro si deum p̄terea inuocas: vt veniat ad te pecunia: vt veniat ad te hereditas: vt veniat ad te secularis dignitas: illa inuocas q̄ vis vt veniat ad te: sed dēū tibi adiutorē ponis cupiditatū: nō exauditorē desiderioꝝ. Deus bonus si det qd̄ vis: Quid si male vis: Nonne erit tibi miseria nō dando misericors? Porro si nō dederit: iam nihil tibi deus ē. Et dicens: quantū rogauit: q̄ sepe rogauit: t̄ nō sum exaudit⁹. Quid enī petebas: Forte mortem inimici tui. Quid ē si ille petat tuā: Qui te creauit ip̄e t̄ illi: hō es: hō est t̄ ille: deus autes iudex est: audir̄ ambos: s̄ nō exaudit̄ ambos. Tristis es: q̄z hō es exaudit⁹: p̄ illum: gaude q̄r nō est exaudit⁹ cōtra te. Ego inquit non b̄ petebā: nō inimici mei petebā mortem: s̄ vitam petebāz filiū mei. Quid mali petebā: Nihil male petebas: sicut tu sentiebas. Nā qd̄ si ille raptus ē: ne malicia mutaret intellectū illius. Sed peccator quis erat: t̄ ideo volebam eū vivere vt corrigetur. Tu volebas eū vivere: vt melior es: quid si de⁹ nouerat si viueret peiorē futurū: Unā ḡ nosti qd̄ illi p̄d̄ esset: mori an viuere: Si ḡ non nosti: redi ad cor tuū: dimitte deo cōsiliū suū. Quid ḡ inq̄s faciā: Quid orem⁹: Quid ores: Quod te docuit dñs: quod te docuit celestis magis. Inuoca dēū tanq; dēū: anima dēū tanq; dēū. Illo meli⁹ nihil est: ip̄m desidera: ip̄m concupisse. Vide inuocantē dēū in alio psalmo: Unā peti⁹ a dño hanc req̄raz. Quid ē qd̄ peti⁹: Ut inhabitem in domo dñi p̄ om̄es dies vite mee. Ut qd̄ hoc: Ut contempler delectatiōes dñi. Si ḡ amator dei esse vis: sincerissimi medullis castis suspirijs ip̄-

Psalmus

sum diligere: ipm amare: illi flagra: illi inbia a
 quo iocundus nihil inuenis: quo melius: qd le-
 tuus: qd diuturnus. Quid enim tam diuturnus qd
 id qd est sempiternus: No times ne aliqui a
 te peat: qui facit ne tu peas. Si ergo tu unio-
 cas deum tamquam deum: securus esto exaudiris: p-
 tines ad istum versum: Et multum misericors o-
 bus inuocabit te. Noli ergo dicere: Illud mihi
 non dedit. Redi ad cor tuum: et conscientiam tuam
 liberae interroga: parcere illi noli. Si vere
 deum inuocasti: certus es quod id forte quod
 volebas trahit: ideo non dedit: quod non tibi pro-
 derat. Edifice in hoc cor virum fratres: cor
 christianum: cor fidele: ne incipiat tristes
 facti veluti fraudati desiderijs viris: ire in
 indignationem deum: et non expedit aduersus
 stimulū calcitrare. Recurrite ad scri-
 pturas: exaudi diabolus: et non exaudi apostolus: Quid vobis videt: quod exaudiuntur
 demones. Petierunt se ire in porcos: et con-
 cessum est eis. Quod exauditus est diabo-
 lus. Petigit Job temptandum: et accepit.
 Quod non est exauditus apostolus. In magnitu-
 dine inquit revelationum ne extollar: datum est
 mihi stimulus carnis mee angelus satanane
 quod me colaphizet: propter quod tecum rogauimus
 ut auferret eum a me: et dixit mihi: Suffici tibi
 gratia mea: nam virtus in infirmitate perficit.
 Exaudiuit eum quem disponebat damnare: et
 non exaudiuit eum quem volebat sanare. Nam
 eriger petit multa a medico: non dat medicus:
 non exaudit ad voluntatem: ut exaudiatur ad sa-
 nitatem. Ergo medicum tuum pone deum: pete
 ab illo salutem: et salus tua ipse erit: Non qua-
 si salutem extrinsecus: sed ut salus ipse sit: ne
 rursus ames aliam salutem propter ipsum: sed quod
 habes in psalmo: Bic anima mee salus tua
 ego sum. Quid ad te quod tibi donat: ut se ti-
 bi det. Causa ut exaudires me: quia in
 die tribulationis mee clamaui ad te. Non
 loante dixerat: Tota die clamaui: tota die
 tribulatus sum. Nullus ergo christianus dicat
 esse diem quo non sit tribulatus. Tota die
 totum tempus intelligimus. Tota die tribulatur.
 Quia ergo tribulatio est: et quoniam sibi est utique tribu-
 latio. Ergo tribulatio: Nondiu in corpore su-
 mus peregrinamur a domino. Qdlibet sibi abun-
 det: non dum sumus in illa patria quo redire
 festinamus. Cui peregrinatio dulcis est: non
 amat patriam. Si dulcis est patria: amara est
 peregrinatio. Si amara est peregrinatio: tota
 die tribulatio. Qui non est tribulatio: Qui in
 patria delectatio. Delectatio in dexte-
 ra tua usque in finem: Impiebis me leticia
 ait cum vultu tuo: ut templum delectationem
 dicas. Ibi transiet labor et gemitus: ibi non
 oritur: sed laudatio: ibi alleluia: amen: ibi vox con-
 sonat cum angelis: ibi visio sine defectu: et
 amor sine fastidio. Nondiu ergo non ibi: videtur
 quod non in bono: sed abundantia oia: Abundant

LXXXV

habes ad videndum celum: cor nondum habes
 ad videndum fabricatorem celi: Ideo venit
 de celo ad terram: ut mutet cor quo videat
 quod fecit celum et terram. Hoc plane cum patia salu-
 tem expectas: quibus te medicamentis cures
 ille nouit: quibus sectionibus: quibus restorationibus
 ille nouit. Tu tibi egreditur cōpasti pec-
 cando: ille venit non solus souvere: sed et secare
 et vovere. Non vides quanto hoies patientes lib-
 medicorum manibus: spem incertam hoie permit-
 tentes. Sanaberis dicit medie: sanaberis
 si secuero: et hoc dicit: et hois dicit: nec quod dicit cer-
 tus est: nec quod audit: quod ille dicit homini: quod non
 fecit hoies: et non perfecte scit quod agat in hoie:
 et tamen ad verba hominis plus nescientis quid
 agat in hoie credit hoc: subdit membra: ligati
 se pantur: aut plerisque etiam non ligantur secaut et
 vripi: et accipit forte salutem paucorum diez:
 iam sanatus quoniam morias ignoras: et fortasse
 dum curatur moritur: et fortasse curari non po-
 terit. Cui autem promisit deus aliquid: et secessit:
Auribus infinge dñe orationem Alia lira
specie
meam. Alia lira
specie
Magnum orantis affectum. Alia lira
specie
 finge dñe orationem meam: id est non exeat de au-
 ribus tuis oratio mea: finge illam ibi in auribus
 tuis. Quod pertinet ut figeret orationes suas
 in auribus dei: Respondeat deus: et dicat
 nobis: Causa figam orationem tuam in auribus
 meis: Fige in corde tuo legem meam. Alia lira
specie
Auribus infinge dñe orationem meam. Alia lira
specie
Et intende vo-
ci orationis mee. Alia lira
specie
In die tribula-
tionis mee clamaui ad te quoniam exau-
disti me. Alia lira
specie
Causa ut exaudires me: quia in
 die tribulationis mee clamaui ad te. Alia lira
specie
Dau-
loante dixerat: Tota die clamaui: tota die
 tribulatus sum. Nullus ergo christianus dicat
 esse diem quo non sit tribulatus. Alia lira
specie
Totum die-
totum tempus intelligimus. Alia lira
specie
Tota die tribulatur. Alia lira
specie
Quia ergo tribulatio est: et quoniam sibi est utique tribu-
 latio. Ergo tribulatio: Nondiu in corpore su-
 mus peregrinamur a domino. Qdlibet sibi abun-
 det: non dum sumus in illa patria quo redire
 festinamus. Cui peregrinatio dulcis est: non
 amat patriam. Si dulcis est patria: amara est
 peregrinatio. Si amara est peregrinatio: tota
 die tribulatio. Qui non est tribulatio: Qui in
 patria delectatio. Delectatio in dexte-
 ra tua usque in finem: Impiebis me leticia
 ait cum vultu tuo: ut templum delectationem
 dicas. Ibi transiet labor et gemitus: ibi non
 oritur: sed laudatio: ibi alleluia: amen: ibi vox con-
 sonat cum angelis: ibi visio sine defectu: et
 amor sine fastidio. Nondiu ergo non ibi: videtur
 quod non in bono: sed abundantia oia: Abundant

Psalmus

oia: vide si secur^o es: qd nō peñt oia. Sed
 habeo qd nō habebā: accessit pecunia qd
 erat. Forte accessit et timor qd nō erat: forte
 tanto securior eras: qd paupior. Postre
 mo sunt copie: redūdet affluētia hui^o seculi:
 def securitas qd nō peat. Bicat de^o desu
 per: etern^o in his eris: eterna tecū erūt ista:
 fimeā faciē nō videbis. Nemo carnē cōsu
 lat: spūm^o sulite: respondeat vobis cor ve
 strū: respōdeat spes: fides: caritas: qd in vo
 bis esse cepit. Ergo ne si acceperim^o securi
 tatem nos in affluētia bonor^o seculariūz sp
 futuros: et diceret nobis de^o: Faciē meam
 nō videbitis: gauderem^o in ill^o bonis. Eli
 geret forte aliqz gaudere et dicere: Abun
 dant mibi ista: bñ mibi ē: nihil amplius qd
 ro: nondū cepit esse amator dei: nondū ce
 pit suspirare tanqz pegrin^o. Absit: absit: re
 cedant oia seductoria: recedat blādumēta
 falsa: recedat ea qd nobis quotidie dicunt:
 Ubi ē deus tu^o. Effundam^o sup nos ani
 mam nřam: cōfiteamur in lachrymis: ge
 mamus i confessionib^o: i miseria suspirem^o.
 Quicqd nobis adest p̄ter dñm nřm: non ē
 dulce: nolumus oia qd dedit: si nō dat seip
 sum qd oia dedit. Aurib^o infige dñe oratio
 nē meā: et intende voci oratiōis mee. In
 die tribulatiōis mee clamaui ad te: qm ex
 audiisti me. **Nō est simil^o tibi i dñs**
dñe. Et qd dixit: **Nō est simil^o tibi in dñs**
dñe. Fingat sibi deos qd volvit pagani: ad
 ducant fabros argētarios: aurifices: expo
 litores: sculptores: faciant deos. Quales
 deos: Oculos habētes et nō vidētes: et ce
 tera qd dicit psalm^o sequēt. H^z ista nō col
 im^o ait: nō colim^o: hec sig sunt. Et qd col
 tis: Aliud aliqd per^o: qm dñ gentiū demo
 nia. Et qd: Nec demonia inqunt colim^o.
 Plane nihil aliud habetis in tēplis: nihil
 aliud implet vates r̄tos qd demoniū. H^z
 qd dicitis: Angelos colimus: angelos ha
 bem^o deos. Nō: plane nostis angelos. An
 geli enī vnū deū colūt: nec fauēt homib^o qd
 volūt colere angelos: et nō deū. H^z inue
 nimus honoratos angelos phibentes ho
 mines: ne se adoraret: h^z ver^o deū. H^z ange
 los dicāt: hoīes dicāt: qd dictū est: Ego di
 xi dñ estis et filij altissimi oēs: Non est simil^o
 tibi in dñs dñe. Qdlibet aliud cogitet hō:
 non ē sile qd factū illi qd fecit: Excepto deo
 qd aliud ē in natura rex: factū est a deo.
 Quantū interest inter eū qd fecit: et illud qd
 factū ē: qd digne cogitet: Iste qd dicit: Nō
 est simil^o tibi in dñs dñe. Quantū autē sit

LXXXV

dissimil^o deus: nō dixit: qd dici non potest:
 Intēdat caritas vīa: Be^o ineffabil^o: faci
 lius dicim^o qd non sit: qd qd sit. Terraz co
 gitās: non ē b^o de^o: mare cogitas: nō ē hoc
 de^o. Qia qd sunt in terra hoīes et aialia: nō
 est b^o deus: oia qd sunt in mari: qd volat p ac
 rem: nō ē b^o de^o. Quicqd luet in celo: stel
 le: sol et luna: nō est b^o de^o. Jam celū nō est
 de^o. Angelos cogita: vīutes: ptātes: arch
 angelos: thronos: sedes: domiātiones: nō
 est b^o de^o. Et qd est b^o: Soluz potui dicere:
 qd non sit. Quenqz qd sit: Qd oculus nō
 vidit: nec auris audivit: nec in cor homis
 ascendit. Quid qris ut ascēdat in linguā:
 qd in cor nō ascēdit: Nō ē simil^o tibi i dñs
 dñe. Et hō est b^o opa tua. **O**es
gētes qd fecisti veniet et adora
but coram te dñe. Annūciant ecclesiā
 oēs gentes quoqz fecisti. Si est gēs quaz
 nō fecit de^o: nō adoravit eū. Nulla est aut
 gēs quā nō fecit de^o: qd fontem oīm gētu^o
 Adam et Euā fecit de^o: inde pagate sunt
 oēs gētes. **O**es gētes fecit de^o. **O**es er
 go gētes quoqz fecisti veniet et adorabūt
 coram te dñe. **Q**n dictū est: **Q**n coram eo
 nō adorabāt: nisi pauci sancti in uno p̄lo
 hebreop^o: tūc dictū est b^o: et mō videt qd di
 ctum est: **O**es gentes quoqz fecisti veniet
 et adorabūt coram te dñe. **Q**n dicebantur
 hec nō videbāt et credebant. **Q**n vident:
 quare negant: **O**mēs gētes quoqz fecisti
 veniet et adorabūt corā te dñe. **E**t glo
 rificabūt nomē tuū. **Q**m magn^o
 es: et faciens mirabilia: tu es deus
 solus magnus. Nō se dicat magnū.
 futuri erāt qd se dicerent magnos. Contra
 hos dī: Tu es deus solus magn^o. Itaz qd
 magnū dicit deo: qd ipē est solus deus ma
 gnus. Quis b^o nescit: qd ipē est deus ma
 gnus. Sed qd futuri erāt qd se dicerent ma
 gnos: et deū facerent parūlū: p̄tra illos di
 citur: Tu es de^o solus magn^o. Etenim qd
 tu dicas implet: non qd illi dicit qui se di
 cunt magnos. Quid dicit de^o qd sp̄m suū et
Oes gentes quoqz fecisti veniet et adora
 but corā te dñe. Quid dicit: nescio quis:
 qui se dicit magnū: Absit. Nō adorat de^o
 in oībus gentib^o: pierunt oēs gentes: sola
 africa remāsit. Hoc tu dicas qd te dicas ma
 gnū: aliud dicit qui est sol^o de^o magn^o.
 Quid dicit: qui est solus deus magnus:
Oes gentes quoqz fecisti veniet et adora
 but corā te dñe. Vide oīd dirū sol^o de^o
 magnus: taceat hō falso magn^o. Ideo fal

Psalms

Iaciter magnus: quod designatur esse parvus.
Quis parvus esse designat? **I**ste quod habet dicit:
Quicunque vult inter vos maior esse (dixit dominus) erit vester fruus. Ille si fruus vellet esse fratrum suorum: non eos separaret a misericordia ipius.
Ded cum vult esse magnus: et non vult esse sa-
 libriter parvus: deo quod super his resistit: humili-
 bus autem dat gloriam: quod solus est magnus: im-
 plet oculum quod perdidit: et hoc dicit maledicentibus.
Christum enim tales maledicunt quod dicunt quia
 perire ecclesia de toto orbe terrarum: et remansit
 in sola africana. **H**oc dices illi: pateres villam
 tuam: forte non a te temparet manus: et dicas
 christum perdidisse hereditatem suam redemptorum
 sanguine suo. **Q**uam autem faciat iniuriam vide
 te fratres: scriptura dicit: In lata gente gloria re-
 gis: in diminutione populi perditio principis. Er-
 go hanc iniuriam facis christo: ut dicas po-
 pulum eius ad istam exiguitatem diminutum.
Iesus natus es: non christianum te dicas: ut inuidas glorie christi: cuius signum te in fronte por-
 tare asseras: et de corde perdidisti. **I**n lata gente gloria regis. Agnosce regem tuum: da illi glo-
 riam: da illi lata gentem. **Q**uam latam gentem
 dabo inquit: Noli ex tuo corde dare: et re-
 cte dabo. **E**nī do inquit: Ecce hic dabo. **O**nes
 gentes quotquot fecisti: venient et adorabunt
 coram te domino. **B**ecoming habet: et dedidisti latam
 gentem: quod omnes gentes in uno: una ipsa est uni-
 tas. **Q**uoniam enim ecclesia et ecclesia: ille ecclesia quod
 ecclesia: sic illa gens quam gentes. **A**ntea gen-
 tes: multe gentes: non una gens. **Q**uare
 una gens: **Q**uia una fides: quod una spes:
 quod una caritas: quod una expectatio. **N**ostre
 mo quod non una gens: si una patria: **P**a-
 tria celestis est: patria hierusalem est: quisquis
 inde ciuius non est ad istam gentem non pertinet.
Quisque autem inde ciuius est: in una gente dei
 est: et haec gens ab oriente in occidente: ab aqui-
 lone et mari distenditur per quatuor partes totius orbis. **H**oc deus dicit: Ab oriente et occidente:
 et ab aquiloni et mari date gloriam deo. **H**oc perdidit: haec implevit quod solus est magnus.
Designat ergo hoc dicere hoc solus magnus: quod no-
 luit esse parvus: quod non possit esse duo magni:
 deo et donat. **D**educ me domine in via
 tua: et ambulabo in veritate tua:
Alia tua: veritas tua: via tua christus. **E**go sum
 via et veritas et vita. **D**educ me domine in via
 tua. **I**n qua via: Et ambulabo in veritate tua.
Aliud est ut ducat ad viam: aliud ut deducat in via. **V**ide hoies ubique pauperes: ubi
 et adiutorio egentes. **Q**ui propter viam sunt: chri-

LXXXV

stiani non sunt: aut catholici non sunt: de-
 ducant ad viam. **D**ed cum perduci fuerit ad
 viam: et catholici in christo facti fuerit: ab ipso
 so deducant in ipsa via ne cadat. **C**erte iam
 ambulat in via: **D**educ me domine in via tua.
Lerte iam in via tua sum: deduc me ibi: et
 ambulabo in veritate tua. **D**educ te: si
 errabo: si dimiseris: errabo. **O**ra ergo ut non
 dimittas: sed visez in finez deducat. **Q**uoniam de-
 ducit: **S**emp monedo: spacio dabo tibi manum
 suam. **E**t brachium domini cui revelatum est: **B**ando
 enim christum suum: dat manum suam: dabo ma-
 num suam: christum suum dat. **A**d viam duc p-
 ducendo ad christum suum. **I**n via deducit
 deducendo in christo suo: christus autem veri-
 tas. **D**educ me ergo domine in via tua: et ambu-
 labo in veritate tua. **I**n illo tempore quod ait: Ego
 sum via et veritas et vita. **N**on quod in via et ve-
 ritate deducis: quo nisi ad vitam perducis?
Deducis ergo in illo: et ad illum. **D**educ me
 domine in via tua: et ambulabo in veritate tua.
Ilocutus est cor meum ut timeat nomine
 tuum. Ergo timor in iocunditate est. **Q**uoniam
 iocunditas sit timor: Non timor amarum so-
 let esse: **E**rit ergo aliquam iocunditas sine timore:
 non iocunditas cum timore. **N**on autem est enim plena
 securitas: nec perfecta iocunditas. **S**i nulla io-
 cunditas: deficit: si plena securitas: male
 exultamus. Ergo et iocunditatibus aspergat: et timore
 excutiat: ut de dulcedie iocunditatis
 perducatur nos ad sedem securitatis. **B**ando ti
 timore non nos faciat male exultare et rece-
 derede via. **I**esus sic dicit patrem. **S**ervite domino
 timore: et exultate ei cum tremore. **H**ic apostolus
 paulus dicit. Cum timore et tremore vestram
 ipso salutem operam. **D**einde enim est quod operatur in
 vobis. **Q**uicquid ergo prosperum venit fratribus magis
 metuendum est: que putatis prospera magis tem-
 ptationes sunt. **E**lenit hereditas: venit co-
 pia regni: abundat circumfluentia: nescio cuius
 felicitatis: temptationes sunt iste: cautele ne
 vos ista corrumpat. **Q**uicquid etiam prosperum est
 in christum et germanam caritatem christi: Si
 forte lucratus es proximo tuum quod fuit per
 bonum: si forte crediderunt filii tui qui fuerunt
 pagani: si forte lucratus es amicu tuum: quod te
 volebat seducere ad theatrum: et tu eum de-
 duxisti ad ecclesiam: si forte contradictor
 nescio quis inimicus tuus: et rabide seui-
 ens deposita illa rabiem factus est mutis: et
 agnouit deum: nec oblatrat aduersum te:
 sed clamat tecum aduersus malum: ista iocun-
 da sunt. **E**nī enim gaudeamus: si de his non gau-
 demus: Autem quod sunt alia gaudia nostra: nisi istas

Psalmus

Sed q̄ abundat et tribulatiōes et tēptatiōes et dissensiones et scismata et cetera mala: si ne q̄bus nō pōt esse b̄ seculū: donec trāse at iniquitas: exultatio illa nō nos faciat securos: sita iocundet cor n̄m ut timeat nō men dñi: ne aliunde iocundet: aliude fertur. Securitatē non expectetis in pegrinatione: qñ hic illā voluerim⁹: viscerit corporis nō securitas homis. **I**ocundet cor meū ut timeat nomē tuū. **L**ōfitebor tibi dñe de⁹ me⁹ i toto corde meo: et glorificabo nome tuū in eternū.

Alia l̄ra **Q**uid misericordia tua magna est sup
tQuia me: et eruisti aiam meā ex inferno i
feriori. Quid dicim⁹ fr̄es: **H**oc si nō vo
bis tanq̄ certus exposuero: ne succēseat: bō enī sum: et quātu⁹ cōcedid⁹ de scripturis
sc̄is: tantū audeo dicere: nihil ex me. In
fernū nec ego exptus sum adhuc nec vos:
et fortassis alia via erit: et nō p̄ infernū erit.
Incerta sunt enī b̄. Uerū q̄ dicit scriptu
ra cui h̄dici non pōt: Eruisti aiam meā ex
inferno inferiori. Intelligim⁹ tanq̄ duo i
ferna esse: supius et inferi⁹. Nā vnde infernū
inferius nisi q̄ est infernū supius. Alio nō
dicereſ inferius nisi in cōpatiōe illi⁹ supio
ris p̄tis. **E**lideſ ḡ fratres esse q̄dam habita
tio celestis angelorū: ibi vita ineffabilium
gaudioꝝ: ibi imortalitas et incorruptio: ibi
oia ſim dei donū et grām p̄manētia: illa p̄s
rez supna ē. **S**i ḡ illa supna ē: hec terrena
vbi caro et sanguis: vbi corruptibilitas: vbi
natuitas et mortalitas: vbi diſceſſio atq̄
successio: vbi mutabilitas et inconstantia:
vbi timores: cupiditates: errores: leticie i
certe: spes fragilis: caduca ſubā: puto q̄ om
nis ista pars nō potest compari illi celo de
quo loquebar pauloāte. **S**i ergo illi parti
hec p̄s nō cōpaf: illa supna ē: hec inferna.
Et post mortē quo hinc n̄iſit infernū in
feri⁹ b̄ inferno in quo ſum⁹ in carne et i ſta
mortalitate. **C**orp⁹ enī mortuū ē ait aplūs
pter peccatū. Ergo et b̄ ſunt mortui: vt n̄i
mureris: q̄r infernū dī ſi mortuū abundat:
Alio enī ait corpus moriturꝝ: ſi corpus mor
tuū est. Adhuc b̄ vitā vtiꝝ corp⁹ noſtrū:
et tñ compatū corpori illi qđ futurū est: qua
lia ſūt angelorꝝ corpora: inueniſ corp⁹ hois
mortuū: q̄uis adhuc hñs aiam. **S**ed rur
sus ab b̄ inferno: id est ab hac pte inferni ē
aliud inferi⁹ quo eūt mortui: vñ voluit de⁹
eruere aias nr̄as: etiā illuc mittēdo filium
ſuū. **E**teni fr̄es ppter i ſta duo inferna mi
ſus est fil⁹ dei vndiq̄ liberās. **A**d b̄ infer

LXXXV

num miſſus ē naſcēdo: ad illud moriēdo.
Propterea vox ei⁹ ē in illo psalmo non q̄
b̄ bole coniūctiē: ſi aplo exponēt vbi ait.
Quā nō dereliq̄sti aiam meā in iſerno. Er
go aut ip̄i⁹ vox ē hic: Et eruisti aiam meā
ab iſerno inferiori: Aut n̄rā vox p̄ ip̄i⁹ chri
ſtū dñm n̄r̄m: q̄r iō ille puenit vſq; ad iſer
nū: ne nos remanerem⁹ in iſerno. **A**liam
etia⁹ opinione dicā. Fortassis enī apd ip̄os
iſeros ē aliq̄ ps iſerior: qua tradunq̄ ip̄ij
q̄ plurimū peccauerūt. **E**teni apd iſeros
vtrū in loci q̄busdā fuſſet iā abraā nō ſat
poſſum⁹ definiſire. **N**ōdū enī dñs venerat
ad iſernū ut erueret inde oīm ſctōz pcedē
tiū aias: et tñ Abraā in rege ibi erat. **E**t q̄
dā diues cū torquereſ apd iſeros cu⁹ vi
deret Abraā leuauit oculos. **N**ō enī poſſ
leuatis oculū videre: niſi ille eſſ; ſupi⁹: ille i
ſeri⁹. **E**t qđ ei r̄ndit Abraā cū diceret: **P**ſ
Abraā mutte Lazarū ut intingat digitum
ſuū: et ſillet in liguāmeā: qm̄ cruciō i hac
flāma: Fili ait: memēto q̄r recepiſti bōa in
vita tua: Lazar⁹ aūt mala: **A**lūc aūt b̄ rege
ſcit: tu vō torq̄ris. **E**t ſup b̄ ait: inter nos et
vos chaos magnū firmatū eſt: vt nec nos
poſſum⁹ venire ad vos: nec inde aliq̄s ve
nire ad nos. **E**rgo inf iſta fortasse duo iſer
na: quorū i uno queuerūt aie iuſtoꝝ: i altero
torq̄rent aie ipioꝝ: attēdens qdā orās b̄:
iam b̄ in corpe christi poſit⁹: et orās i voce
christi eruiffe deū aiaſ ſuā ab iſerno iſerio
n̄ dicit: **Q**uia libauit ſe a talibus p̄tis p̄ q̄
poſſet deduci ad tormenta iſerni iſerioris:
Quēadmodū ſi medic⁹ videat tibi iſunē
tez egritudinē forte ex aliq̄ labore: et dicat:
parce tibi: ſic te tracta: req̄ſce: hiſ cib⁹ vte
re: nā ſi nō feceris egritudinis: tu aūt ſi fece
ris: ſalu⁹ eris: recte dicas medico: libera
ſti me ab egritudine: nō in q̄ iā eras: ſi i q̄ fu
tur⁹ eras. **A**leſcio q̄s hñs cām moleſtā mit
tēdo crat in carcere: venit aliud defendit
eū: grās agens: quid dicit: **E**ruisti aiam
meā: de carcere. **S**uspēdēdus erat debitor:
ſolutū ē p eo: liberat⁹ duciſ de ſuſpendio.
In hiſ oīb⁹ nō erāt: ſi q̄r talib⁹ merit⁹ age
bāt: vt niſi ſubuētū eſſ; ibi eſſet: inde ſe re
cē dicūt libari quo p libatores ſuos nō ſūt
pmiſſi p duci. **E**rgo fr̄es ſue illō ſue iſtud
ſit: b̄ me ſcrutatorē vbi dei nō temerariū af
firmatore ſteneat. **E**t eruisti aiaſ ſuā ex i
ſerno iſeriori. **D**eūs pter eūt ſe
gēm iſurrexerūt ſup me. **Q**uos di
cat pter eūt legē: **N**ō paganos: qui nō
aceperūt legē. **N**emo enī pterit qđ non

Psalms

accipit. Bicit apłs diffinito: ubi enim lex non est: nec puaricatio. Pretereūtes legem: puaricatores legis dicit. Quos ergo intelligimus fratres: Si ab ipso domino accipiamus hoc vocem: pretereūtes legem iudei erat. Insur rexerunt super me pretereūtes legem: non fui auerter legem: et accusauerunt christum: quia ipse pteriret legem. Pretereūtes legem insurrexerunt super me: et passus est dominus quod nouim. Putas nihil tale patitur corpus eius? Non est discipulus super me: nec fuius super dominum suum. Nam et corpus pretereūtes legem: et insurgunt super corpus christi. Pretereūtes legem quod sunt: Nunquid forte iudei audent insurgere super christum? Non. Nam nec ipi nobis valde faciunt tribulaciones. Non enim crediderunt: nondum salutem cognoverunt. Insurgunt super corpus christi mali christiani: de quibus quoti die tribulatione patitur corpus christi. Dia scismata: omnes hereses: oes intus pessime viventes: et mores suos bene viventibus ipso nentes: et ad sua trabentes: et mali colloquiis bonos mores corrumpentes: ipsi pterentes legem insurrexerunt super me. Bicat ois anima pia: dicat omnis anima christiana: que hoc non patitur non dicat. Si autem christiana anima est: nouit quod patitur. Si agnoscit in se passionem suam: agnoscit hic vocem suam. Si autem extra passionem est: et extra vocem sit: necesse est. Ut autem non sit extra passionem: ambulet per viam angustam: et incipiatur pie vivere in christo: et necesse est ut hanc psecutionem patiatur. Oes enim (inquit apostolus) qui volunt pie vivere in christo Iesu psecutionem patiuntur. Et pretereūtes legem insurrexerunt super me. Et synagoga potentium inquisierunt aiam meam. Synagoga potentium: cōgregatio est super homines. Synagoga potentium insurrexit super caput: id est super dominum nostrum Iesum christum clamantium et dicentium uno ore: Crucifige crucifige: de quibus dictum est: Filius hominum debes eorum arma et sagitte: et lingua eorum gladius acutus. Non posuerunt: sed clamaverunt: clamando serierunt: clamando crucifixerunt. Voluntas clamantium implita est: quia dominus crucifixus est. Et synagoga potentium inquisierunt aiam meam. Et non posuerunt te in cōspectu suo. Quoniam non posuerunt: Non intellexerunt deum: ut homini parceret: ad quod videbatur: ad hunc ambulareret. Puta quod deus non erat: hunc erat. Ideo occidendum erat: quod hunc erat. Marce homini: et agnosce deum. Et

LXXXV

tu domine deus miserator et misericors Alia lira
 longanumis et multum misericors et Ipaties et mul
 verax. Quare longanumis et multum misericors et miserator. Quia in cruce pendebat: te misericorde
 pater ignoscit illum: quod nesciuit quod fecerit. Alia lira
 Quem petit: Pro quo petit: quis petit: Alia lira
 ubi petit: Patri filius: pro ipius crucifixus: inter ipsas iniurias: non verboꝝ: sed mortale ille: pendens in cruce tanquam ad hoc extensis manus habuerit: ut sic pro illis oraret: ut dirigere oratio eius tanquam incensum in conspectu p̄fis: et eleuatio manus eius sacrificii vesperatum. Longanumis et multum misericors et verax. Si ergo tu verax. Respice in me et miserere mei: da potestate Alia lira
 pueri tuo. Quia verax: da potestam pueri tuo. Transeat ipsis patie: veniat ipsis iudicij. tempum tuum
 Quod: Da potestam pueri tuo: Domine non iudicat quemque: sed omne iudicium dedit filio. Alia lira
 Ille resurgens et in terra ipse venies iudicaturus: ipse videbitur terribilis quod visus est contemptibilis. Demonstrabit potestiam: quod demonstravit patiam. In cruce patia erat: in iudicio potestia erat. Apparebat enim homo iudicans: sed claritate: quod sicut eum vidistis ire: dixerunt angelis: sic veniet. Forma ipsa veniet ad iudicium: ideo videbatur illum et impium: nam formam dei non videbatur. Vt enim mundo corde: quoniam ipse deus videbatur. Appares in homine forma: dicit: Ite in ignem eternum: ut impleat quod dixi. Alia lira
 Iollat impius ut non videat claritatem domini. Forma ergo videbatur homini: qui cum in forma dei esset equalis deo: hoc non videbatur impium. In principio erat verbum: et verbum erat a deo: et deus erat verbum: hoc non videbatur impium. Si enim deus verbum: et vobis mundo corde: quoniam deus videbunt: impium autem mundi sunt corde: perculdubio deus non videbatur. Alia lira
 Et ubi est: videbatur in quem pupugerunt: nisi quod apparet formam hominis eos visuros ut iudicent: formam dei non visuros nisi eos quod ad dexteram separabuntur. Etenim cum separati fuerint ad dexteram: hunc dicit: Venite benedicti patrem mei principite regnum quod vobis preparatum est ab origine mundi. Impius vero ad sinistram quod: Ite in ignem eternum: quem prepauit propter me diabolos angelus eius. Finito autem iudicio: quod percluditur. Sic ibut ipsum in combustionem eternam: iusti autem in vita eterna. Nam a visione forme hominis pergunt illi ad visionem forme dei. Hec est enim vita eterna ut cognoscatur te unum verum deum et quem misisti Iesum christum: secundum auditis et Iesum christum unum verum deum: quod per filium unum verum deum: ut iste sit sensus: Et quem misisti Iesum christum: co

Psalmus

gnoscāt vnu ver⁹ deū. Nō enī illi ibūt ad visione⁹ p̄is: t̄ nō ibi videbūt t̄ filiu⁹. Si nō esset fili⁹ t̄ in p̄is visio⁹: nō diceret ipse fili⁹ discipul⁹ suis: q̄r filius in p̄e ē: t̄ p̄ i filio. Bicūt illi discipuli: Ostende nob̄ p̄es t̄ sufficit nobis. Aut illi. Lato tpe vobiscuz sumi: t̄ nō me nostis. Philippe q̄ videt me: videt t̄ p̄em. Cidens q̄r in visione p̄is t̄ filij visio ē: t̄ in visione filij t̄ p̄is visio est. Iō p̄sequēt s̄biccit t̄ dixit: Mescitis q̄r ego in p̄e t̄ p̄i in me est. Id est me vido videt t̄ p̄: t̄ p̄e vido videt t̄ fili⁹. P̄is t̄ filij separari nō p̄t visio. Ubi nō vnu⁹ separat natura t̄ sba: visio separari nō p̄t. Hā vt noueritis il luc debere p̄pari cor ad vidēdā diuinitatē p̄is t̄ filij t̄ sp̄ūsc̄ti: in quā nō vīsa credim⁹ t̄ credēdo cor vnu⁹ videri possit mādamus: ip̄e dñs alio loco dicit: Qui audit manda ta mea: t̄ buat ea: ille ē q̄ diligit me: q̄ autes diligit me: diligit a p̄e meo: t̄ ego diligaz eū t̄ manifestabo ei meipm. Nunqđ nō enī videbāt q̄bus loq̄bat. Et videbāt t̄ nō vīdebāt. Aliqd videbāt: aliqd credebāt. Vi debāt hoiez: credebāt deū. In iudicio aut eūdem dñm Jesum christū videbūt hoiez cū impijs: post iudicū videbunt deū p̄e impios. Ba ptātem puero tuo. Et salu⁹ fac filiū ancille tue. Bñs filius ancille tue. Bñs filius ancille: cuius ancille: Qui nascitur⁹ qñ nūciatus est: rñdit t̄ ait: Ecce ancilla dñi: fiat mihi vnu⁹ vnu⁹. Salu⁹ fec filiū ancille sue: t̄ filiū suu⁹. Filii suu⁹ in forma dei: filiū ancille sue i forma sui. Be ancilla nat⁹ ē ḡ dñs i forma sui: t̄ dixit. Saluum fac filiū ancille tue. Et saluat⁹ ē a morte sicut nos: resuscitata carne sua q̄ mortua erat. Sed vt videatis quia deus est: t̄ non a patre sic est suscitatus: vt a se non sit suscitatus: quia t̄ ip̄e carnem suam suscita uit: habes in euāgeliō dictū. Destruite tē plū b̄: t̄ in triduo suscipit illud. Ne autē nos aliud suspicaremur: euāgelistā secut⁹ ait. Bicebat aut̄ b̄ de tēplo corporis sui. Hal uus ḡ fact⁹ ē fili⁹ ancille. Bicat t̄ vnu⁹ q̄s christian⁹ in corpe christi posit⁹: Saluum fac filiū ancille tue. Forte nō potes dicere: Ba ptātem puero tuo: q̄r ille filius accepit ptāte⁹. Bz q̄re nō dicit t̄ b̄: An nō fuis dictu⁹ ē: Sedebitis sup̄ duodeci sedes iudicātes duodeci trib⁹ isti. Et fui dicūt: Mescitis q̄r angelos iudicabim⁹: Accipit ḡ t̄ vnu⁹ q̄s sc̄to⁹ ptāte⁹: t̄ ē vnu⁹ q̄s sc̄to⁹ rum filius ancille et⁹. Quid si de pagana nat⁹ est: t̄ christianus fact⁹ ē: fili⁹ pagane

LXXXV

quō p̄t esse filius ancille ip̄i?: Est q̄dē pa gane filius carnalit̄: s̄ fili⁹ ecclie sp̄ualiter. Et salu⁹ fac filiū ancille tue. **Fac mecum signū in bono.** Qd signū nisi resurre^{tbonum} ctionis: Bñs dicit: Generatio hec praua t̄ amaricās signū q̄rit: t̄ signū nō dabit ei nisi signū bone. pp̄he. Sicut enī Jonas fu it in ventre ceti trib⁹ dieb⁹ t̄ trib⁹ noctib⁹: sic erit t̄ filius hois in corde terre. **Fac me cum signū in bono.** Ergo cū capite n̄o iā factū est signū in bono. Bicat t̄ vnu⁹ quis q̄ n̄m: **Fac mecum signū in bono:** q̄r in no uissima tuba in aduētu dñi t̄ mortui resur get incorrupti: t̄ nos unmutabimur: erit b̄ signū in bono. **Fac mecum signū in bono.** **Ut videat q̄ oderūt me t̄ 2fundat̄.** In iudicio 2fundent̄ p̄niciose: q̄ mō nolūt 2fundit salubrit̄. Nō ḡ 2fundant̄: accuset vias suas malas: teneant vīa bonā: q̄r ne mo n̄m vīuit sine 2fusione: nisi p̄us confusus reuiuiscat. Prebet ill̄ de⁹ mō aditū salubris 2fusionis: si nō 2temnāt medicinaz 2fessionis. Si aut̄ mō nolūt 2fundit: tūc cō fundent̄ q̄i deducent eos ex aduerso iniqtates eoꝝ. Quō 2fundent̄: Qñ dicēt: Hi sunt quos aliquā habuimus in risu t̄ similitudine⁹ impropriet̄: Nos insensati vitā illorū estimabim⁹ insaniaz: Quō cōputati sunt inf̄ filios dei: Quid nobis p̄fuit supbia: tūc dicent: mō dicāt t̄ salubrit̄ dicāt. Louertaf enī vnu⁹ q̄s humul̄ ad dñm: et mō dicat: Quid mibi p̄fuit supbia: et audiāt ab aplo: Quā enī glaz habuistis i his in qb⁹ nūc erubescitis: Videlis esse et mō 2fessionē salubré i loco p̄nie: tūc aut̄ serā: inutilē: infructuosā. Quid nob̄ p̄fuit supbia: aut q̄d diuinitaz iactāta 2tulit nobis: Trāsierūt oia tāq̄ vmbra. Quid enī: Qñ b̄ rīuebas: nō videbas: q̄r trāsierit ista oia tāq̄ vmbra: Lu ne relinq̄res vmbra t̄ es ses i luce: nō postea diceres: trāsierunt oia velut vmbra: qñ ab vmbra i tenebras iturus es. **Fac mecum signū in bono:** vt videat q̄ me oderūt t̄ 2fundat̄. **Om̄ tu dñe ad iuuisti me: t̄ 2solat̄ es me.** Adiui sti me i certamie: t̄ 2solat̄ es i tristitia. Ne mo enī 2solatiōz q̄rit: nisi q̄ ē i miseria. Nō vultis 2solari: dicite q̄r felices estis t̄ audi stis p̄p̄ls me⁹. Jā respōdetis: t̄ audio mur mur bñ tenentū scripturas. Beus q̄ b̄ scri psit in cordib⁹ vestris: cōfirmet t̄ in factis vīris. Videlis fratres q̄r q̄ vobis dicūt: felices estis: seducūt vos. Populus meus q̄ vos felices dicūt: in errore vos mittunt:

Psalmus

turbant semitas pedum vñorꝝ. Si c̄t de
ep̄la Iacobi apli. Misericordia inq̄t et lu-
gete: n̄s in luctum pertinet. Videlis
q̄ audistis: q̄n nobis hec dicerent i regioē
securitatis. Utq̄ regio ista scandalorum ē t
temptationū t oīm malorum: vt gemam⁹ b:
t mereamur gaudere ibi: tribulari b: t oīl
lari ibi t dicē: Qm̄ ecce exemisti oīlos me-
os a lachrymis: pedes meos a ruina: qm̄
placebo dño in regione viuorꝝ. Ista regio
mortuorum est: Transit regio mortuorum: ve-
nit regio viuorum. In regione mortuorum: lar-
bor: dolor: timor: tribulatio: temptation: ge-
mitus: suspicium. Hic falsi felices vere infe-
lices: q̄ falsa felicitas vera miseria ē. Qui
vō se agnoscit in vera esse miseria: erit eti-
am in vera felicitate. Et tñ nūc q̄ miser es:
dñm audi dicentē: Beati lugentes. O bea-
ti lugentes. Nihil tam p̄iunctus miserie q̄
luctus: nihil tam remotū t p̄trarium mis-
erie q̄ beatitudo. Tu dicis lugētes: t tu di-
cis beatos: Intelligite inq̄z qd̄ dico. Bea-
tos dico lugentes. Quare beati: In spe.
Quare lugentes: In re. Etenim lugēt i mor-
te ista: in tribulationib⁹ isti: in pegrinatioē
sua: t q̄ agnoscunt se esse in ista miseria: et
gemut: beati sunt. Quare lugēt: Lōtrista-
tus ē beatus Lyprianus in passione: mō cō
solatus est in corona. Mō t consolatus
ad huc tristis est. Bñs enim nř Jesus chri-
stus ad huc interpellat p nobis. Nō
transcūt interpellationes ipoꝝ: nisi cū trāsle-
rit gemitus noster. Cū aut̄ trāslierit gemit⁹
noster: oēs in vna voce: in uno p̄plo: i vna
patria miliū miliū p̄iuncta psallentibus an-
gelicis choris celestii p̄tatuꝝ in vna cui-
cate viuentium: quis ibi gemit⁹. Quis ibi
suspirat: Quis ibi laborat: Quis ibi eget:
Quis ibi morit⁹: Quis ibi misericordiam pre-
bet: Quis ibi frangit panem eserenti: vbi
om̄es pane iusticie saginabūt⁹. Nō ibi di-
cet: hospitē suscipe: pegrinus ibi nō erit:
oēs in patria sua viuunt. Nemo ibi dicit:
cōcorda amicos tuos litigates: in pace sē-
piterna dei vultu p̄fruunt⁹. Nemo ibi dic:
visita egrotum: sanitas immortalitasq̄ p-
manet. Nemo ibi dicit: sepeli mortuum:
oēs in vita eterna erūt. Lessant opa miseri-
cordie: q̄ miseria nō inuenit. Et qd̄ ibi fa-
ciemus: dormim⁹ fortasse. Si modo pu-
gnamus ḥ nos: q̄uis geram⁹ domū somni-
carnē istā: euigilamus in his luminarib⁹:
t solennitas ista dat nobis animū vigilan-

LXXXVI

di: Dic illa quales vigilias nobis dabit:
Ergo vigilabim⁹: non dormiemus. Quid
agemus: Opa misericordie ista nō erūt: q̄ nul-
la miseria erit. Forte opa necessitatis erūt
ista que b̄ sunt mō: seminādi: arādi: coquē
di: molendi: texendi: Nihil horū: quia ne-
cessitas nō erit. Dic nō erunt opa misericordie:
q̄ transit miseria. Ubi necessitas non erit:
nec miseria: opa necessitatis t misericordie non
erūt. Quid tibi erit: Qd̄ negotiū nostrū:
Que actio nostra: Nulla actio q̄ ques. Se-
debinus ḡ t torpebinus: t nihil agem⁹:
Si refrigescit amor nř: refrigescit t actio
nřa. Amor ḡ quietus i vultu dei: quē mo-
do desideram⁹: cui suspiram⁹: cū ad eū ve-
nerim⁹: quō nos accēdet: In quē nō dū vi-
sum sic suspiram⁹: cū ad eū venerim⁹: quō
nos illuminabit: Quō nos mutabit: Quid
de nob̄ faciet: Quid ḡ agem⁹ fr̄es: Psal-
mūs nob̄ indicat: Bñi q̄ habitant i domo
tua. Elsi: In secula seculorum laudabunt te.
Hec erit actio nřa: laus dei. Amas et lau-
das: desines laudare si desines amare.
Nō aut̄ desines amare: q̄ talē quē rides
q̄ nullo te offendat fastidio: t satiat te: t nō
te satiat. Mirū ē qd̄ dico. Si dicā q̄ sati-
at te: timeo ne q̄si satiat⁹ velis abscedere:
quō de prandio: quō de cena. Ergo qd̄ di-
co: si te satiat: timeo rursus ne si dixerō nō
te satiat: indigens videaris: t q̄si inanior
existas: t min⁹ in te sit aliqd̄ qd̄ debeat im-
pleri. Quid ḡ dicā n̄si qd̄ dici pōt: cogita-
ri vir pōt: Et satiat te: t n̄ te satiat. Quod
vtrūq̄ inuenio in scriptura. Nā cum dice-
ret: Bñi esurientes: q̄ ipi saturabūt⁹. Et
rursum de sapia dictū ē: Qui te māducāt
iteꝝ esuriēt: t q̄ te bibūt iteꝝ sicut. Immo-
vō nō dixit iteꝝ: s̄ dixit adhuc. Nā iteꝝ si-
tiet q̄si p̄mo saginat⁹ discesserit t digesserit
t redierit bibere. Lale ē q̄ te edunt adhuc
esuriēt: sic cū edūt esuriēt: t q̄ te bibunt: sic
bibēdo sicut. Quid ē bibēdo sicut: Nūq̄
fastidire. Si ḡ ista ineffabil⁹ t sépitera dul-
cedo erit mō: qd̄ a nob̄ petit fr̄es n̄si fidem
nō fictā: spem firmā: caritatē purā: vt am-
bulet hō in via quā dñs dedit: ferat tēpta-
nōes t suscipiat p̄solatiōes.

Explicit Tract. de ps. LXXXV

Incipit Tractatus de ps. LXXXVL

Prefatio.

Psalms iste qui modo cōstatutus est
p̄ breuis ē numero vñorꝝ: magnus ē
pondere oīm sentētiꝝ. Nā tot⁹ le-
ctus est: t videtis q̄ t exiguo tempore ad